

Л. КРАВЧУК ПІДРАХОВУЄ УКРАЇНСЬКІ БОРГИ

Київ (УНІАР). — Тут 26-го жовтня на пресовій конференції після засідання Кабінету Міністрів України виступили заступники міністра економіки Василь Гурес та Леонід Мінін. Вони заявили, що Росія надала Україні квоту на постачання нафти і газу, подна енергетична криза поглиблюється у зв'язку з тим, що Україна не має достатньої кількості російських рублів і тому не може розрахуватися за енергетику.

Президент України Леонід Кравчук доручив комісії, очолюваній віцепрем'єр-міністром Валентином Ландином, з'ясувати, яку саме суму Україна заборгувала Росії.

Тим часом з областей України надходять повідомлення, що становище з постачанням нафтопродуктів дуже тяжке. Лисичанський нафтопереробний завод працює лише на 30 відсотків своєї потужності. Вартість нафти зросла у 64 рази і виносить 94 долари за тону. Становище ускладнюється ще й тим, що завод заборгував комерційній структурі близько 400 біл. карбованців і змушений в рахунок відсотків боргу віддавати та дві

Тим часом Росія не перестав нагадувати країнам СНД, що вони їй уже після розпаду СРСР, заборгували близько трьох трильйонів рублів, з яких 1,3 трильйона лише за енергетику.

Горять кримські ліси

Ялта (УНІАР). — Тут продовжується боротьба з лісовою пожежою, яка спалахнула 15-го жовтня в Айпетринському лісовому заповіднику і, здавалося, була погашена 20-го жовтня, однак швидко розгорілася з новою силою. Від 5 до 10,000 людей беруть участь у ліквідації пожежі, яка вже знищила 200 гектарів ялівнику та кедрового лісу, а також безліч рідкісних рослин, занесених до „Червоної книги“.

На благодійний рахунок допомоги кримському лісові надійшло понад 50 мільйонів карбованців.

Служба Безпеки України намагається розслідувати причини виникнення пожежі. Ялтинський міський виконавчий комітет, з ініціативи посадики Всеволода Усачова, призначив нагороду в кілька мільйонів карбованців тому, хто допоможе викрити винуватців пожежі.

На Союзівці відбудеться XXI Крайовий Пластовий З'їзд

Союзівка. — Тут відбудеться черговий XXI Крайовий Пластовий З'їзд для делегатів із пластових станцій, 20-го в суботу і неділю, 20-го і 21-го листопада. Реєстрація делегатів розпочинається вже у п'ятницю, 19-го листопада, у вечірні години. Свячення відкриття XXI З'їзду буде в суботу о год. 10-й ранку. Вечером відбудеться святочна вечеря із мистецькою програмою.

Вибір нового проводу

Пласту в ЗСА на чергові два роки, звіт комісії і схвалення резолюції, будуть проведені в неділю після спільної Служби Божої. Закрита з'їзду передбачена на полудневні години. Усіх учасників обов'язує старшини однострій.

Крайова Пластова Старшина традиційно вже від 30 років влаштовує свої з'їзди на Союзівці, користуючись її гостинністю та повного відокремлення, що сприяє нарадам.

Остерігають перед зазіханням Б. Єльцина

Джерзі Сіті, Н. Дж. — У щоденнику „Нью Йорк Таймс“ з середи, 27-го жовтня, на сторінці кореспондентів-дописувачів поміщено дуже цікаву статтю Джона П. Генні, заступника директора Вашингтонського інституту для справ політики Близького Сходу. Він на самому початку своєї статті, що має назву „(Рашіян) емпайр страйкс бек“, стверджує, що ніхто не звернув уваги на те, як гостро розраховувався Борис Єльцин зі своїми опонентами при здешній спротиву в Москві. Ця подія відвернула увагу від того, що вже давно повинні заважити американські та інші світові політики: намагання Росії воскресити виключну сферу впливу на території колишнього СРСР.

Як окремі доміна колишніх республік одна за одною піддаються московському впливові. Ці заходи Москви поступово посуваються до нею визначеного логічного закінчення — прицілом Москви на Україну з її 52 міль. населення, яка є стратегічно положеною країною у серці Центральної Європи.

У дальшому автор підкреслює, що президент Єльцин мав багато непорозумінь зі своїм віцепрезидентом Александром Рудциком, але писав про те, що Росія має бути провідником колишньої імперії не було одним з тих, хоча підхід у них був інший. А. Рудчик намагався все вирішувати способом сили та могутності російської війська, а Б. Єльцин у цілковитій протилежності намагається замилити очі Заходу своїм підступним миролюбством. У той самий час економічне шантажування і „спеціальні“ відділи війська є його зброєю у переконуванні ко-

лишніх республік СРСР зступати „добровільно“ до Московію домінованої Східно-Західної Незалежності. Він навіть дозволяє на те, щоб назовні колишні республіки проявляли перед світом свою незалежність, як достовірною буде мати остаточний голос у вирішуваних важливих політичних питаннях.

Для прикладу Дж. Генні подає Грузію, яка у своїй боротьбі з абхазцями мала поважні клопоти (Росія їм допомагала) аж поки грузинський провідник Едвард Шеварднадзе був змушений повернутися до Єльцина за допомогою. За це мусів погодитися на членство в СНД, підписати договір на постійне перебування російської війська на території Грузії включно з контролею над її стратегічним побережжям Чорного моря. Подібна тактика була застосована також в Азербайджані та Молдові.

Все це на думку автора статті є тільки прелюдією до кінцевого акту Москви: в той чи інший спосіб загарбати Україну. Москва рішуче засобами пробавляти зброєю, щоб зберегти удержання України. Економічно Москва причинилася до критичної ситуації в Україні припинення енергетики. Політично своєю успішною дипломатичною кампанією ізольовати Київ від світової спільноти за відмову передати Росії ядерну зброю.

Чи свідомий Захід всіх цих стратегічних намірів Росії, запитує автор статті? Дивинське поведінка ЗСА і Заходу у світлі цих свідомих ходів Росії, тоді коли ці самі справи вже порушували також інші автори на сторінках преси серед них, — Вільям Е. Одом у газеті „Вашингтон Пост“ з 24-го жовтня ц. р.

В Україні

КИЇВ. — Тут відкрито представництво Вестдойче Ляндесбанку — вже третього німецького банку, який проводить інвестування підприємств України. Біоритетною галуззю банк вибрав рафінерію нафтової ропи. Керівники надзірної ради банку зустрілися з віцепрем'єром Валентином Ландином.

ДОНЕЦЬКЕ. — На сесії Донецької Обласної Ради депутати схвалили проект документу, в якому передбачено надання регіональній економічній самостійності. Крім того, в Донецькій Обласній Раді створилася фракція Ліберальної Партії України. ЛПУ об'єднав значну кількість підприємців. Її лідер Ігор Маркулов є радником Президента України з питань ринкової економіки.

ЛУГАНСЬКЕ. — Представник Президента на Луганщині видав розпорядження про створення енергетичної комісії, яка могла б координувати дії в особливо-тяжких умовах. На Луганщині виникло надзвичайне становище з паливом для електростанцій: резерви вугілля і мазуту вичерпані, а заборгованість промислових галузей за електроенергію виносить 264 біл. карбованців.

КИЇВ. — Виконуючий обов'язки прем'єр-міністра України Юхим Звятицький зустрівся з делегацією Республіки Іран, яку очолює Мува Меді. Учасники зустрічі розглянули перспективи закупки Україною іранської нафти у 1994 році. Іранській стороні було запропоновано перелік товарів, які українські підприємства могли б постачати на іранський ринок найближчим часом. Конкретні питання щодо співпраці доручено вивчити спеціальним експертним групам.

ЛЬВІВ. — Представник області Степан Давишук видав розпорядження, згідно з яким 1-го листопада цього року на Львівщині буде урочисто відзначено 75-ту річницю проголошення Західно-Української Народної Республіки. У зв'язку з цим, 1-го листопада на Львівщині проголошено десемільйонний рік праці.

У Києві відбудеться прем'єра фільму з Любою Демчук

Л. Демчук

актора Івара Калніньша, що грає ролю лікаря, Віри Тлаголеви, яка грає розчаровану дружину лікаря, і Любову Демчук, що має ролю актриси, яка закохується у героїв.

Для Л. Демчук — це перша велика роля у фільмі виконаваному в Україні, який знімали у Києві в часі між

листопадом 1992 роком і квітнем 1993 року.

Л. Демчук, дочка Володимира і Тані Демчук з Вашингтону, а вчучка відомих громадян інж. Аполінарія і Тані Осадич, закінчила середню освіту у Вашингтоні, де була також ученицею курсів української мови, членкою Пласту та ученицею танцювальних курсів примабалерини Роми Прийм-Богачевської. Театральні студії вона закінчила в Деллас, Техас, а відтак була активна в театрах Вашингтону та околиць та працювала інструкторкою курсів театрального мистецтва для дітей і молоді при славному Кеннеді Центрі.

У тому молодечому театрі грала вона головну ролю принцеси Астрід у п'єсі „Принцеса на горошині“.

Л. Демчук від липня перебуває у Голлівуді і там (Закінчення на стор. 4)

Єгипет звільнив американського громадянина

Каїр, Єгипет. — Тут звільнений американець Сем Вассеф, який провів у єгипетській в'язниці п'ять років. Його обвинувачували у шпигунстві на користь З'єднаних Штатів. У неділю, 31-го жовтня, С. Вассефа привезли з в'язниці на каїрське летовище і він полетів до ЗСА. Як заявив єгипетський уряд, звільнення Вассефа — гуманний жест єгипетського уряду, зроблений напередодні чергової візиту президента Мубарака у Вашингтон.

Однак багато американських журналістів вважає, що все це, що сталося з Вассефом — типовий приклад беззахисності громадян ЗСА перед законами деяких недемократичних держав. Єгиптянин за походженням, С. Вассеф приїхав з батьками у п'ятирічному віці, а ще за п'ять років, як і його батьки, став громадянином ЗСА. У 1988 році він повернувся в Єгипет і поступив на медичний факультет Каїрського університету. В тому ж році Вассефа заарештували єгипетські органи державної безпеки і обвинувачували

його у шпигунстві. Як було сказано в обвинувальному висновку, він регулярно передавав Сі-Ай-Ей відомості про активність ісламістських груп. В липні 1989 року військовий трибунал засудив його на 10 років каторги. Суд тривав всього півтори години, а присуд до смерті був прочитаний за 10 хвилин. Свідків захисту навіть не допустили в суду залу.

П'ять років засоби масової інформації нічого не знали про долю американського громадянина, а Державний департамент залишався байдужим і не робив ніяких спроб щодо його звільнення. Лише в цьому році завдяки мішигенському сенаторові-демократові Карлові Левінові родина Вассефа і його мати Боббі Дабеліса „гуманного кроку“ єгипетського уряду.

„За весь час, — сказав журналіст Вассеф, перебувши на летовищі Кеннеді в Нью Йорку, — я не здавався і ні разу не підтвердив брехливого версі про безпеку і обвинувачення“.

У СВІТІ

СПРАВА КРАЙОВОЇ інформаційної комп'ютерної сітки знаходиться у небезпечі, бо група невідомих комп'ютерних знавців вломилася до сотень університетських, урядових і комерційних комп'ютерів, створюючи цим загальне занепокоєння. Ці досі невідомі вломники, а вишли на денне світло тільки недавно, коли одна із комп'ютерних ліній в Нью Йорку була виведена з ладу впродовж трьох днів. Відповіді експертів комп'ютерної безпеки сказали, що це тільки вказує на підставу слабу стійкість безпеки „Інтернет“ — міжнародної комп'ютерної сітки. Вони стверджують, що це проникнення, хоча і децю приголомшує, не є одначе несподіваним і в майбутньому може мати погані наслідки, якщо не зробіть всіх заходів, щоб таке проникнення унеможливити.

СЕНАТОРИ І КОНГРЕСМЕНІ ЗСА є дуже стурбовані новою тактикою лобістів, які зовсім закинули форму особистих дискусій, переконань та впливів і перейшли на застосування прямих впливів виборців. Вони за гроші чи інші обіцянки переконують виборців надсилати листи прямо до своїх представників і дуже часто вживають неправдивих фактів для того, щоб переконати їх вислати листи ними продиктовані. Ціллю тих лобістів є ужити прямого тиску на Уряд і Конгрес, щоб здобути ш чи інші зміни.

ЧИ МРАЗ БІЛЬША КІЛЬКІСТЬ колишніх і теперішніх працівників Американської торговельної палати твердять, що через надто скупий бюджет і брак працівників, ЗСА втрачають більйони доларів та велику кількість так потрібних місць праці. Все це в наслідок неполаджених справ американського експорту, що їх неможливо відповісти і вчасно поладити.

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ЗСА Воррен Кристофер післяв телеаму міністрів закордонних справ України Анастоліє Зленкові. У ній він висловив вдячність за гостинність і прийняття у Києві, підкресливши, що ця поїздка ще більше переконала його в тому, що значний підтримка української економіки повинна бути встановлена у правильному використанні служиме побудові вільної та процвітаючої держави.

ЗЕМНЕВОДНИЙ ВОЄННИЙ корабель американської воєнної флотії з 650 воїками морської піхоти долучився до міжнародної морської флотилії, що утверджує частини санкції проти Гаїті. Речники Департаменту оборони заявили, що це виключно запасає поготівля. Військові, які знаходилися на воєнному кораблі „Нассо“, закінчили вихід на військовій базі Гвантанамі в Кубі, поки їх призначено на вищезгаданий корабель.

СТАРАЮЧИСЯ РОЗВІЯТИ непотрібні палатювання громадян ЗСА з приводу запропонованого президентом Біллом Клінтоном плану охорони здоров'я, що більшість муситиме з цього приводу платити вищі податки, з вищезгаданими інформаціями виступив Айра Махазінер, один із дорадників Білого Дому для справ охорони здоров'я. Виступаючи на телевізійній програмі Ен-Бі-Сі „Зустріч з пресою“ він заявив, що тільки 15 відсотків, які складаються з молодих людей будуть місячно платити 6 дол. більше. Він підкреслив, що вістки про можливість оподаткування 40 відсотків родин є несправдливими.

У ПІВДЕННІЙ КАЛІФОРНІЇ потерпілі від пожеж мешканці кількох повітів почали забиралися до виповнення форм для так потрібної їм державної допомоги, щоб наново починати життя. Хоча свідомі того, що подібні нещастя можуть їх навістити знову, то згідно з твердженнями засобів масової інформації більшість їх вирішує будуватися на цьому ж самому місці. А тим часом місцеві допомогів організації стараються примістити тих, які не мають даху над головою.

Г. КЛІНТОН ЗВИНУВАЧУЄ ЗАБЕЗПЕЧЕНУ ІНДУСТРІЮ

Вашингтон. — У понеділок, 1-го листопада, Гіларі Родгем-Клінтон, дружина Президента ЗСА, виступаючи перед членами Американської академії педіатрії, звинуватила індустрію медичного забезпечення у захланності, яка „допровадила країну до межі банкрутства“ Крім того вона закинула їй же індустрії брехню коли йдеться про плян охорони здоров'я, запропонований президентом Біллом Клінтоном тільки для того, щоб забезпечити свої прибутки.

Перша леді країни гостро скритикувала телевізійні оголошення Американської спілки забезпечень охорони здоров'я проти пропонуваного пляну президента Б. Клінтона, в яких безпідставно твердять, що його плян „обмежує вибір“.

Досі у своїх виступах Г. Клінтон відкреслювала, що до пропонуваного Президентом пляну охорони здо-

ров'я можна вносити зміни, що вона зробила й цим разом. Однак вона також показала менш прихильною до всяких компромісів, зокрема, коли мова йде про такі виробничі гіганти, як індустрія виробництва ліків і приватна забезпечена індустрія.

Чарлс Клі, заступник директора спільного оголошення, заявляючи, що вони базуються виключно на пропонуваному Президентом пляні. Він також підкреслив, що забезпечена індустрія підтримує намагання Уряду створити для американських громадян загальний плян охорони здоров'я, одначе не погоджується з пропонуваними тарифами оплат.

Але Г. Клінтон не припинила своєї гострої критики та закинула забезпеченню компаніям витрату 6.5 міль. дол. на неправдиві телевізійні реклами.

Помер С. Крижанівський

Нью Йорк. — Тут у ранніх годинах у вівторок 2-го листопада ц.р., несподівано помер відомий актор і довголітній голова Літературно-Мистецького Клубу в Нью Йорку Степан Крижанівський.

Народжений 24-го грудня 1907 року у Львові, виступав довго у українських театрах, як актор легкого жанру. В роках 1926-39 він працював у театрі під прапором І. Стадника, в роках 1939-41 в театрі ім. Лесі Українки у Львові, а в роках 1941-44 у Львівському Оперному Театрі. В часі Другої світової війни переїхав до Німеччини, відтак до Австрії, а звідти до ЗСА, де поселився в Нью Йорку.

Тут же брав участь в кількох театральних виставах у театрі Й. Гірняка, але відтак посвятився всещільно пра-

ці у Літературно-Мистецькому Клубі, якого був мотом і душею. П'ятницю постійні вечори у клубі збирали там мистецьку та літературну групу українських інтелектуалів Нью Йорку та втілювали довгими роками великою популярністю, а С. Крижанівський часто брав участь у програмах як актор та рецитатор.

В останніх роках, коли відійшли найбільш активні члени Управи, клуб перестав свою постійну діяльність і щойно недавно відновив її під новою Управою.

С. Крижанівський залишив у глибокому смутку дружину Ольгу.

Ближчі подробиці про похорон будуть подані в черговому числі „Свободи“.

В АМЕРИЦІ

КОНСЕРВАТИВНИЙ американський публіцист Вільям Сэфайр обвинуватив турецький уряд у вимаганні грошей в американців в обмін на згоду продовжувати військове співробітництво. Зокрема, мова йде про дозвіл американським літакам, які охороняють повітряний простір іракського Курдистану, використовувати турецькі військові аеродроми. На думку В. Сэфайра, турецький уряд неправильно буде політику щодо курдів. Замість того, щоб сприяти зростанню національної самосвідомості курдського народу, Туреччина намагається витворити з курдів всяке поняття національної гідності і створює класичну помилку, перетворюючи поміркованих у радикалів.

ЗАСТАНОВЛЯЮЧИСЯ НАД ТАКИМ, звідки збанкрутований уряд Північної Кореї має такий гроші, щоб збудувати великі та модерні виробництва ядерної зброї, західні та японські розвідки відкривали, що більшість грошей приходить від корейської спільноти, яка проживає в Японії. Найбільше згуртування корейців є у японському місті Осака, де вони є власниками чисельних газардних касин і комерційних станків на вулицях міста.

РОСІЯ ПРИГОТОВЛЯЄТЬСЯ до нових виборів 12-го грудня, але неспівність серед виборців зростає бо не знають, що їм прийдеться схвалювати та кого обирати. Крім того турбує виборців і те, що мають голосувати також за прийняттям нової конституції, якої досі ще ніхто не бачив. Все це не перешкоджає поодиноким партіям збирати підписи громадян — а потрібно їх мати 100,000 на кандидата.

У ЛОНДОНІ АНГЛІЙСЬКА поліція затримала колишнього генерала КГБ Олега Д. Калугіна та допитувала його в справі збиства болгарського дисидента у Лондоні в 1978 році. Поліція цього самого дня звільнила О. Калугіна та не затримувалася на широких виснаженнях чому саме його було затримано. О. Калугін минулого квітня в інтерв'ю сказав, що йому було дано наказ допомогти у справі ліквідації Георгі Маркова, болгарського дисидента і працівника Бі-Бі-Сі, який був голосним критиком болгарського комуністичного правління.

У НЕДІЛЮ, 31-ГО ЖОВТНЯ, Організація Об'єднаних Націй припинила всі полети з допомогою до Сараєва, після того, як невідомі військові у перестрілці на летовищі поранили одного воїка із французьких миротворчих відділів. Сталося це коли він та інші сідали до літака, що мав як і кожного досі дня їхати до Загребу, столиці Хорватії.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to: "Svoboda" 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel: (201) 434-0237; (201) 434-0807; (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$ 40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00.
Для членів УНС — \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право в потрібні виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незамовлені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою —
За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P O Box 346 Jersey City, N.J. 07303.

Пересторога перед відновою імперією

У „Нью Йорк Таймс“ з 27-го жовтня ц. р. появилися аж дві статті з цією самою пересторогою на адресу державного проводу Америки, щоб він своєю короткозорою політикою не сприяв відбудові російської імперії. Обидві статті яскраво звернені проти російського президента Бориса Єльцина, якому неприховано закидають плянувану гру — націлену на відбудову імперії. Діжан Ганнан, заступник директора Вашингтонського інституту для Близькосхідної політики, у статті п. з. „Російський імперіалізм знову вдаряє“ закидає Єльцинові, що він використовує національні конфлікти у колишніх членських країнах СРСР для політичної „маніпуляції“, націленої на підпорядкування собі — Росії — усіх отих нових держав. Вказує на заколот у Грузії, де повстання Абхазії напевне користуватиметься підтримкою Москви, поки президент Грузії Едуард Шеварднадзе мусів приїхати до Москви й просити допомоги в Єльцина: останній погодився, але присилував Грузію приступити до СНД. Остаточна ціль Єльцина — твердить автор — це Україна. Змагання Єльцина до віднови імперії — це моральне зобов'язання генерала, які підтримали його у розгрі з ворожим парламентом.

Цю думку розгортає колишній американський генерал Віліям Одон у статті „Союз Єльцина з дияволом“. Фахівець військових справ, колишній старшина розвідки і контррозвідки, Одон неприховано перестерігає президента Клінтона і його Уряд — не легковажити собі небезпеки відродження російської імперії. З обох отих статей виходить ясно, що орієнтація Америки на Росію, як гаранта миру й безпеки, та активна допомога Єльцинові у переведенні демократичних реформ і переході економіки на вільний ринок — може зазнати трагічної поразки, коли б відродилася російська імперія. Ясно, що тоді навіною показала б радість Джорджа Буша з приводу закінчення холодної війни.

Читаючи такі міркування американських військових фахівців і політиків, які знають історію Сходу Європи та зокрема історію російського імперіалізму — не слід попадати в паніку. Добре, що такі статті у передових американських часописах появляються, — жаль, що така пересторога на адресу президента Клінтона і його державного секретаря Воррена Кристофера не появилася у „Вашінгтон Пості“, бо вони, мабуть, ніякої іншої преси не читають і не знаємо, чи кажуть, щоб їх інформувати про важливіші голоси іншої поважної преси.

Ніхто ніколи не сумнівався, що росіяни в масі ще не перетрапили трагічної для них історичної події, що розпалася імперія від Балтики по Тихий океан і від Білого по Чорне море. У кожній нації є гурра-патріоти максималісти, тим паче у такій нації, як російська, яка привикла до своєї суперпотуги. Сумніваємося, чи є багато одиниць в російському народі, які відірвалися від історичної теорії про триєдину націю і перестали вірити, що Володимир чи Ярослав Мудрий — це були українські, а не російські володарі — адже у всіх російських енциклопедіях і в „Українській Радянській Енциклопедії“ увесь княжий період історії України записаний, як історія Росії. Закидування Єльцинові, що він змагає до віднови імперії — дуже відважне і дискусійне. Адже він сам (разом з Кравчуком) відіграв історичну роль у розподілі СРСР. Він є явним прихильником СНД, але це не держава, ані наддержавна і ледве чи можна СНД уважати вступом до імперії, бо саме Єльцин скасував пост команданта військ СНД, російського генерала Шапошнікова. Дуже важко влізати в душу будь-кого і тому ризиковано твердити, що Єльцин не тільки — російський патріот, але й імперіаліст, небезпечний для державної України. Покищо Єльцин не винуватий, що в Україні є вже 28 політичних партій, що нема єдності і що лунає „общепонятний язык“ всупереч законові про державну мову.

ШАНОВНІ БАТЬКИ! ДБАЙТЕ, ЩОБ ВАШІ ДІТИ НЕ ЗАБУЛИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ! ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ ДИТЯЧИЙ ЖУРНАЛ „ВЕСЕЛКА“, ВІН ДОПОМОЖЕ ВАМ!

Чи можна в когось україні минуло? Здавалось би, саме запитання виглядає абсурдно. Час тече в одному напрямку — із минулого в майбутнє. Якщо, скажімо, хтось убиває людину, то це означає, що він позбавляє свою жертву майбутнього. Тільки майбутнього — над минулим ми взагалі не владні. Не можна позбавити людину тих років, які вона прожила. І не можна відредагувати історію — можна лише відредагувати підручник історії. А це далеко не те ж саме.

І все ж ми бачимо, як цілі покоління державних мужів (із віку в вік, із фруду в рід) намагаються обікрати свого південного сусіда, привласнивши собі його історію. Звичайно, йдеться про російських великодержавників, які з часів царя Петра почали витлумачувати історію московської держави як продовження історії Київської Русі. І це лише на тій підставі, що російським царям вдалося розчавити, потопити в крові українську незалежність. Це можна назвати мародерством. Так само, як тяжко пораненого роздають і кидають у полі, аби він сконав — так після перемоги під Полтавою цар Петроз розпочинає грабувати Україну не лише матеріально, але й духово.

Йому мало було вчених, яких він вивіз із Києва до безприсвітної Москви — велет українського національного духа Іван Франко писав: „Ти, брате, любий Русь, сяди, воли, королю — я ж ненавиджу її з великої любови“. Той, хто любив Русь-Україну до безтями й віддав їй ціле своє життя, письменник, учений, публіцист енциклопедичного масштабу, інтелектуал європейського формату — бажав усіма фібрами своєї постичної душі бачити Україну „у народів вольних колі“, осягнути світлом науки й знання, збагаченому вихованням надбаннями духових і матеріальних вартостей та шановану на арені міжнародного життя як авторитетного посередника між цивілізаціями Орієнту й Окциденту. У протилежність до вищесказаного, на скраї постичної уяви виступав народ „мов паралітик той на роздоріжжі, людський презирством ніби струпом вкритий“. Над Дніпром — „Малоросія“ під московським караулом, а над Дністром — галицька Русь, толерована поборливо, „найянішим паном“ („ад'є, май не геррен!“) і його віденським урядом з бюрократичними гофратами та понижувана льокальною польською адміністрацією.

Русь — обмежена до навіного стогнографізму з горсткою як павутиння галицької інтелігенції по містах, а на провінції з парافیальними приходствами зі старосвітськими кацапствуючими батюшками та прогресив-

Микола Руденко ТРАГЕДІЯ РОСІЙСЬКОЇ МЕНТАЛЬНОСТІ

Йому треба було Московію перейменувати на Русь. Таким чином не лише землі Київської Русі, але й слава її історія була припасована до кучої московської історії, мов чужа торба до гусарського сідла.

Гаразд, хай це робить цар-солдафон, цар-кат, але ж настане час просвіти, придуть генії науки й літератури — хіба ж вони погодяться чуже видавати за своє? Адже ж це щось далеко габнебіше й страшніше, ніж, скажімо, літературний пляж, або викрадення й привласнення наукового відкриття. Тут з'являється спроба натягнути на себе чужі тисячоліття, мов кожух, здертий із пограбованого на великій дорозі.

Та ось генії справді приходять — Карамзін, Пушкін, Гоголь. Літератор Карамзін пише багатотомну „історію держави російської“, де московська держава, що по суті виникає лише після Куликовської битви (1380 рік) виводиться із далеких скитських часів, що сягають у IV—V століття до Різдва Христового. На який підставі? Бо саме там слід шукати джерел Київської Русі — від скитів-орачів, що насправді були підліт-провськими слов'янами. В

Олександр Домбровський „ЕНАВИДЖУ“ СУЧАСНУ УКРАЇНУ... З ВЕЛИКОЇ ЛЮБОВІ

І ними народницькими егосміцями й побуточною зі садами, волами й коровами й зі запироженими празниками. Зміст народних мас і провідної верстви виповнювало назгал хлопоманство, грецької-сто, шараваришча з етнографічними виявами патріотизму (авшавана сорочка, гопак і народна піснєність сентиментального жанру). Нагадується приповідка „старшого брата“, мовляв, „хахол нікуди не гадітас, да голос у него харош“. А політичне життя Галичини виповнювало су-перечки між народовцями й москвофілами та постійні дискусії про „йорчики“.

То був світанок національно-культурного відродження галицької вітки України. Такий стан викликавав шляхетний бунт у серці великого поета: не бунт раба, а Прометей українського духа й національної гідності, цюваного пігмеями, які не досерили до нього. Той, хто вклав в уста Мойсея вислови любови до Ізраїля (а символічно свою любов до України), „ненавидів“ Русь за її нападництво, провінціалізм і національно-політичну недолугість, яка в архаїчних стадіях процесу розвитку громадсько-політичної вгальгася між польнофіль-

князя Володимира, і його дружинників як героїв російської історії. Що ж до „Полтави“, то це взагалі антиукраїнська поема. Цим я не хочу применшити її художньої вартості. Та саме тому, що це надзвичайно сильна річ з боку поетичного, вона ось уже близько двох століть виховує запеклих українофобів.

Про В. Бєліньського я вже й не кажу: він відмовляв українцям-навіть називати-ся народом — на його думку, це не народ, а плем'я: історію ж цього племені він називав малим струмком, що впадає у величну ріку російської історії. Не беру останню фразу в лапки лише тому, що не маю під рукою творів цього знаменитого автора, але переказую майже дослівно. А саме В. Бєліньський був вихователем літературних смаків та громадянської філософії кількох поколінь російської інтелігенції.

Після розпаду Югославії на кордоні з Грецією виникла держава, яка називає себе Македонією. Але на півночі Греції є провінція, котра має таку ж саму назву. І ось, бач, Греція рішуче домагається, аби новостворена північна сусідка змінила назву, бо в неї згодом можуть з'явитися претенсії до Греції щодо провінції, що називається так само.

Закінчення буде.

не про таку Русь мріяв Іван Франко, для якої відкривав вікно на Захід, а не на романтичну побутування — пасовисько з волами й коровами чи навіть „садок вишневий коло хати“ в атмосфері передісторічної ідеології галицького загумінку. Тому він „ненавидів“ її з великої любови.

В асоціації понять приходить на думку певна аналогія до сучасної доби й стану в Україні. Процес розвитку поняття України як живої синтези трьох основних компонентів — стічного, географічного й історичного згідно з критеріями думання модерного українства цікаво розглядати особливо з позицій психоісторії. Якраз доречним є зосередити увагу в етнопсихологічному аспекті в даному випадку на українську людину діаспори, колишнього мешканця Львова, де перебував і трудився Іван Франко, отже, львів'янина з його специфікою імперативів почувань і критерії думки на фоні життя у рідному місті й згодом на нових місцях поселень. Національне виховання проходило від ранніх, виразногалицьких проблемів думання дитини в родинному колі, а відтак у вірі юнацького життя під кермою шкільних і церковних чинників та середовища в рамках ідейно-молодечих і вресіт студентських організацій.

Закінчення буде.

Д-р Тамара Булат Українські романи для американських слухачів

(На концерті М. Волянської та М. Гювітта)

Гнучкий голос М. Волянської надається до розкриття емоційно поривчастих мелодій на зразок іншого романсу на вірші Олександра Олеса — „Піду, втечу“. Слухаючи цей твір Станіслава Людкевича, мимоволі згадуєш його слова: „Музикант не всім присвоїв собі всієї сфери чуття й світогляду поста, а немов пропускає їх через призму свого власного чуття“. Справді, взяти хоча б першу фразу „Піду, втечу у сині гори...“ У деклямації цього речення цілком природним є спад мовної інтонації. Композитор „перекладає“ інтонаційний рух поетичного рядка і стрімко спрямував його вгору. Більше того, цей розгін вплинув на весь подальший розвиток музичної композиції. На противагу сольові „тайна“, де переважає лаконічний характер висловлювання, у романсі „Піду, втечу“ Станіслав Людкевич вдається до стильових засобів романтичного мистецтва. Звинисті лінії вокальної мелодії збагачуються пасажними фортепіанового супроводу. Цей характер романтичного стилю, який передає співачка, відчув також піаніст Джон Конте. Бурхливий звуковий потік романсу Людкевича виявився для піаніста легшим, ніж, скажімо, передача наспіваної мелодії, а навіть протяжних акордів, характерних для Лисенкового дуету „Коли розлучаються двоє“ на вірші Гайнріха Гейне у перекладі Максима Славинського, що виконувався в концерті.

Особливо значущим було озайомлення публіки з творами сучасних українських композиторів. Йдеться про романс „На човні“ Лєси Дичко на вірші Лєси Українки. На жаль, навіть меломани недостатньо знають про цю талановиту композиторку України. Во-

на за силою свого таланту є людиною пошуку і глибкої творчої інтуїції в сфері психологізму. В її музиці — розсипи артистично виражених інтонацій. М. Волянська в цілому добре виявлялася з розкриття музичного фразування романсу „На човні“, хоча, треба визнати, це не так просто. Передати образ морської тиші і турбулентності думки, що панує у творі Лєси Дичко, це значить збагнути логіку переходів музично-деклямаційних інтонацій і властивих письмовій композиторській „звуконисних“ мотивів.

Саме за такі гнучкі переходи ритмічно-інтонацій окремо хочеться погратувувати співачці, що з легкою імпровізаційністю, яка походить від еспанського пісенного фольклору, відповідала тропітич „Присвята Л'юпе де Вега“ Гуакіна Туріна, еспанського композитора, який творив у першій половині нашого століття.

У М. Гювітта в концерті прозвучали зразки творів Петра Чайковського — „Благословляю вас, ліси“, „Серенада дон Жуана“. Перший романс, написаний в епічних тонах, і останній, де імітований жанр любовної канцони, більше вдалися співакові. В другому романсі не вистачило потрібної пластичності у музичному фразуванні. Гадаю, що на заваді тому стало вимовляння по складах фраз із чужої мови.

У розмові після концерту співак зізнався, що особливо любить творчість Ф. Шуберта та Й. Брамса. Ілюстрацією того й були чужі до проспівані романси видатного німецького композитора Й. Брамса — „Ми прогулювалися“, „Сині очі“, „Яка ти чарівна, моя королево“, „О, чудові шічки“.

(Закінчення на стор. 3)

Євген Крименко-Іванків Осінній день

Стелить килим золотистий під ноги,
На бульварах запалює свічі,
Йде з тополями краєм дороги
У розкішній заграї щорічній.

Час пливе так спокійно, вдумчиво,
Мов відткнувся вже вічність грані...
Та в цій тиші п'яній і пестливій
Хтось задає і бурі й змагання:

Як огнисті помчалися коні,
На них лицарі — тисячі, сотні...
І легенди і звуки симфоній
Про осінній день в крові й злоті.

Жовтень 1993

Володимир Жила

„НАД НИМИ БОЛІЛИ І ТЕРПІЛИ. ЗА НИХ МОЛИЛИСЯ“

О. Предвічний, прости, що у храм Твого свѣтла приходим.
Почорнілі, зболілі, неначе чорнозем розритий.
Гаснуть зорі від стін обважнілих, розпухлих походом,
Криють янголи лик, бо на нас моторошно дивитись...

Лєся Храплива-Шур. „Пасалом померлих від голоду в 1933 році“

Рядки ці звучать, як уривок з релігійної пісні, як новий псалом живого, але гіркого слова. У ньому немає ні світла злагоди, ні волі, ані добра. Тут з криком у небо проходять почорнілі і зболілі люди, на яких моторошно дивитися. Це ж жертви страшного голодомору 1932—1933 років, які не знайшовши порятунку в навколишньому світі походом ідуть перед престіл Предвічного Бога у вірі, що там знайдуть справедливість.

Уривок цієї поезії варто не тільки запам'ятати, але пережити, коли ми згадуємо сумні і скорботні роковини 60-річчя Великого голоду в Україні.

Хай рядки ці, отже, послужать нам вступом до розповіді про два автентичні документи про сумні події,

що належать сьогодні вже до історії. У першому документі український греко-католицький єпископат на чолі з Митрополитом Андреем Шептицьким звертається до всіх людей доброї волі, щоб розповісти їм про „Дні скорботи і пам'яті“:

„Україна в передсмертних судорогах! Населення вмирає голодовою смертю. Опера на несправедливості, обмані, безбожності та депривації, людодіна система державного капіталізму довела багатий недавно край до повної руїни. Перед трьома роками Папа Пій XI енергійно протестував проти всього, що в більшості є протилежне християнству, Богові та людській природі, перестерігаючи перед страшними наслідками таких злочинів, — і цілий католицький світ, а з ним і ми лумчимося з тим протестом. Днес бачимо наслідки поступування большевиків: положення з кожним днем страшніше. Вороги Бога і людства відкидають релігію — основу суспільного ладу, відібрали свободу — найбільше добро людини — зі свідбідних горожан-селян зробили невідліки-ів-і не мають досить розуму, щоби їх кормити за тяжку невідліку працю в поті чола.

„На від таких злочинів німіє людська природа, кров стинається в жилах.

„Безсильні принести якусьбудь матеріальну поміч конаючим братам, збиваємо наших вірних, щоби молітьвами, постами, всенародною жалобою, жертвами і всіма можливими добрими ділами християнського життя випрошували в небі поміч, коли на землі нема ніякої надії на людську поміч.

„А перед цілим світом знову протестуємо проти переслідування малих, убогих, слабих і невинних та гонителів оскаржуємо перед судом Всевішнього.

„Кров робітників, що в голоді орала чорнозем

Україні, кliche про помсту до неба, а голос голодних женців дійшов до ушей Господа Саваота.

„Усіх християн цілого світу, усіх віруючих в Бога, а особливо всіх робітників і селян, передусім усіх наших земляків просимо прилучитися до цього голосу протесту та болу й розповсюдити його у якнайдалшій країні світу.

„Усі радіостанції просимо рознести наш голос цілому світові, може дійде він і до убогих хатин конаючих з голоду селян.

„Нехай перед страшною смертю серед лютих страждань голоду буде для них хоч мала потіхою гадка, що їх брати знали про їх страшну долю, над ними боліли і терпіли, за них молилися.

„А Ви страждаючи, голодуючі і конаючі браття, призивайте милостивого Іюга і Спаси нашого Ісуса Христа; люті терпите муки — приймайте їх за свої гріхи, за гріхи, за гріхи цього народу й кажить з Ісусом Христом: „Хай буде воля Твоя, Отче небесний“. Прийнята для Божої волі смерть — це свята жертва, що з жертвою Ісуса Христа злучена, принесе Вам небесне Царство, а цілому народові спасіння.

„Надія наша в Бозі“.

Звернення це (перший документ) дано у Львові в день св. Ольги, дня 24-го липня р. Б. 1933; і його підписали: Андрей Шептицький, Митрополит, Григорій Хомишин, Станіславський Єпископ, Йосафат Копилівський, Перемиський Єпископ, Никита Будка, Потарський Єпископ, Григорій Лакота, Перемиський Єпископ, Іван Бучко, Львівський Єпископ-помічник, Іван Лятишевський, Станіславський Єпископ-помічник.

Продовження буде.

Українські...

(Закінчення зі стор. 2)

(Зліва): Джон Конте, М. Гівім, М. Волянська.
(Світлина Юрій Чапенко)

Володіння вокальною технікою і оперною образністю Марія і Марк виявили в аріях і дуетах.

Відому арію Папагено („Ein Mädchen oder Weibchen“) з опери „Чарівна флейта“ В. Моцарта співав виконав, не шаржуючи, але з легкою іронією і ліричною простотою. Дуже добре прозвучала у співацькій технічно складна арія „Я теж вмію чарувати“ з 1-ої дії „Дон Паскуале“ Джакомо Доніцетті. Справді чарували у співацькій кольоратурі пасажі і трелі, легке подання звуку.

Вокальна культура концертантів виявилася також у дуєті з „Дон Паскуале“. Руляди і чітка скоромовка, зіспіваність виконавців справили якнайкраще враження. Хочеться тут відзна-

чити гру піаніста Джона Конте в оперних уривках. Відчувається, що йому доводиться опрацювати з вокалістами чимало оперної літератури.

Концерт завершився популярним дуетом „Бажаю тебе“ з оперети „Новий місяць“ Сігмунда Ромберга. В ньому співаки показали ще раз розвинене почуття музичного ансамблю і своє замилювання мистецтвом.

Слухачі нагородили виконавців квітами і щедрих оплесками. Цей камерний концерт був напевне для деяких присутніх пізнанням української академічної музики, що стоїть на рівні із загальною визначними класичними зразками композиторської творчості.

„Хочу дати якнайбільше концертів!“

О. Маричуківський

„Джерзі Сінті, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Олег Маричуківський представляється як співак-композитор, що має за собою вже доволі довгу сценічну кар'єру в Україні, а тут, у ЗСА, він перебуває вдруге від липня ц. р. До повернення на батьківщину йому залишається небагато часу — до кінця цього року, а хотів би дати ще якнайбільше концертів в українських громадах. З цим бажанням приходять він до редакції, переконаний, що „Свобода“ — це найкращий спосіб добитися до широкої публіки та до організаторів різних наших імпрез, на яких його виступ як співака і кобзаря міг би знадобитися.

Виявляється, що О. Маричуківський сам старастся дати собі раду і знайти можливість публічного виступу, без посередництва мистецького агентства чи якоїсь організації. Він — це ще один приклад, як бракує тут у нас організованої активності на мистецькому полі. Не дивно, що щораз більше концертів чи інших мистецьких імпрез, доповідей і т. п. світять пустим місцями, а це, розуміється, розчаровує артистів і ніяк не сприяє розвитку їхнього мистецтва, яке в нього не було. І наш гість тепер доволі несміло натякає на позовні залі на деяких концертах, в яких він брав участь — хоч тим разом приїхав до ЗСА завдяки Т-ву „Україна“ на запро-

шення Українського Братського Союзу. Приїхало їх троє: наш гість співак і композитор, Ірина Семенко — кольоратурне сопрано і Анастасія Мамалига — акомпаньатор. Спершу виступали вони з концертами під час літніх фестивалів на „Верховині“ у Філадельфії, на „Дні Союзників“ на Союзівці, і в Народному Домі в Нью Йорку. Відтак товариші виступів Олега мусили повернутися в Україну, бо там кликали їх музичні обов'язки, а Олег залишився сам, шукаючи можливості виступити зі своїм широким репертуаром пісень народних, побутових, патріотичних, кобзарських та зовсім нових, які сам створив. Отже виступав він досі ще на фестивалі у Стемфорд, у Пітсбурзі, у Філадельфії, на святі вшанування жертв Великого голоду та у численних церквах — католицького і православного віровизнання.

Саме після відвідин редакції нашого щоденника він вже планує поїздки до Клівленду, Сиракуз і може до Баффало. Але все це власним промислом і без відповідної реклами чи організації.

Якось зі сумом О. Маричуківський про це говорить. Він же ж, як розповідає від дитини музику. Закінчив у Полтаві музичне училище, поступив до Київської консерваторії до класу сольового співу і закінчив студії в 1977 році. Від того часу працював солістом в радіо і на телебаченні, провадив ансамбль „Медобори“, здобув першу премію на республіканському конкурсі української пісні в 1981 році на конкурсі вокалістів у Києві у 1985 році. Відбув гостинні виступи в Канаді, Німеччині, Англії і ЗСА, де приїхав уже вдруге.

Його репертуар дуже широкий, його можна використати з різних нагод на національних, церковних чи інших святах, але... важко самому тут у незнаному середовищі знайти зацікавлених та охочих заангажувати його на виступи.

— А я хотів би дати тут ще якнайбільше концертів, — закінчує наш співак і композитор свою мелянхолічну розповідь. — Ось мій телефон — (718) 782-1230.

Може хтось із читачів буде зацікавлений.

а також: Р. Ричок, О. Голинський, М. Дзіман і Константин Приходько від св. Тройці. Отже Богуславський подякував усім за участь, а зокрема висловив належну подяку і признання Парфільній управі та окремим особам, які вклали багато праці і часу, підготувавши цю ювілейну імпрезу.

Під кінець — „традиційно“ — представники архієпископських організацій (Братство, Сестрицтво, Клуб Жінок і УПЦ(ж) та поодинокі особи склали свої побажання та щедри пожелання дарунків.

Письмові привіти прислали: губернатор Нью Джерзі Джеймс Флоріо, сенатор Білл Бредлі і Френк Лотенберг, конгресмен Баб Френкс, постійний сенатор Роналд Райс і Константин Степовий, колишній довголітній активний член парафії. Кінцеву молитву провів о. Непріль.

З нагоди 75-ліття видано ювілейну книжку, в якій подано коротко в обох мовах історію парафії, проілюстровану цікавими світлинами.

Як і в кожній організації, життя і праця в парафії не завжди протікали погладно і легко — траплялися і бурі і непорозуміння та всякого роду несподіванки й труднощі. Однак, з перспективи років — три чверті століття — видно, яку велику зроблено працю, та що труд, посвята, відданість і любов перемагають усілякі перешкоди та приносять успіхи на дальшу мету.

Людмила Почтар

3 життя Пластової Станції в Рочестері

Пластова Станція Рочестеру не дуже велика. Є члени новачка, є група старших сеніорів, які давніше багато працювали в організації, але мало юнацтва і старшого пластуна. Шкода, що сьогоднішня молодь не дуже гордиться до Пласту. Це ж організація для патріотичного, всестороннього самовиховання, з великим багатогірним досвідом, з якої вийшли численні визначні і заслужені у суспільстві члени, які у громадській діяльності зберігають і провадять в життя благодійні ідеї Пласту.

Так воно є. Тому дуже прикро, коли з громади вийдуть люди, що багато свого часу присвятили для загального добра. Склалися так, що одна з членок Станції, старша пластуна, мрр Богдана Левицька одружилася з людиною з іншого міста й мусить очевидно виїхати зі своєї чоловіком, також пластуном-д-ром Романом Ковальчуком, до Філадельфії. Богдана, чи як її кличуть, Дануся, приїхала на світ у родині інж. Юрія Левицького й Олени Ярославни з Куцнів у Рочестері, Н. Й. Тут вона скінчила підставову школу при церкві св. Йосафата, а відтак перейшла також до католицької, ім. єпископа Карні. На жаль, ще зовсім малою, 10-літньою, страждала батька, який помер після тяжкої недуги. Її старший брат, Роман, мав тільки 14 літ. Їхня мати мусіла тяжко боротися з обставинами, щоб дати відповідну освіту дітям — при Божій допомозі вони обоє закінчили високі школи і навіть закорупили їх магистратури. Допомога ім і опікувався ними також брат їхньої матері, інж. Роман Куцнів.

Обоє молоді, Богдана і брат Роман, змалку вже належали до Пласту й були в ньому діяльними, як юнацькі вихованці, кожного року. Були обоє наперсими зв'язковими і кошовими. Останні три роки Роман був старшим, а Дануся — референтом виховної дії. За свою працю Дануся дістала від Станції в 1985 році перше старшопластуна відзначення — св. Юрія в бронзі. Роман дістав таке ж відзначення у сороклітній Станції 1990 року. Дануся є активна виховниця вже 12 літ. Деякі члени її гуртків давали відтак третю пластову пробу, з чого вона була дуже горда. Обоє Левицькі вступили до старшопластуна ського куреня ім. д-ра Олександра Тисовського. Курні організував два рази Свята Весни, одне на „Соколі“, друге — в Лававанна Стейт Парк. Роман, перед вступленням до сеніорського куреня, був курніним старшопластуна, під назвою „Дротри“.

Тут дещо з гумору: коли до мене надійшов лист від курніної старшини першого куреня уладу пластуна сеніорів ім. О. і С. Тисовських у справі опінії для старшого пластуна Романа Левицького в зв'язку з його переходом до сеніорів, я посміхнулася: як це так, що

сеніором, як і я, буде хлопчина, якого я вчила у другій класі школи українознавства, здається, не так давно? Обоє Левицькі брали участь з іншими членами Пласту й молоді у відправах з нагоди Тисячоліття Християнства в Україні, торжествах, що відбувалися у Римі і Вашингтоні. Не шкодували ні часу, ні труду, ні коштів.

З огляду на їхню працю, Пластова Станція Рочестеру влаштувала з нагоди від'їзду Данусі святочне пращання, запросивши всіх членів. Хоч гості різнилися між собою віком, проте панувала дуже тепла атмосфера, відчувалося якусь близькість, спорідненість.

Пластуна-сеніор керівництва Володимир Приймак зворушливо прощав від'їжджаючу членку Станції, оповідав докладно про її життя, успіхи в загальній школі, школі українознавства, в Пласті, про різні відзначення. Пластуна-д-ра Христини Ковч, заступниці голови Крайової Пластової Старшини, висвітлювала прозирки з життя Данусі і давала деякі пояснення. Теперішня старшина, старша пластуна Лєса Лєга прощала Данусю від цілої Станції, дякуючи їй за 12-літню працю, й бажаючи успіхів на майбутнє. Вона вручила Данусі гарну ікону

Божої Матері в оправі — від Станції і гостей. Пластуна, сеніорка праці Галина Снігур передала друковану грамоту подяки, офіційне відзначення на письмі, в рамках.

Після офіційної частини було прийняття для членів і гостей, яке приготували ті, що організували цілу імпрезу — Христя Ковч, Лєса Тєлєга, Уляна Баб'юк і Галє Снігур.

Крім вище згаданих були присутніми сен. Іван Крамарчук з дружиною Марією, сеніор довір'я Баб'юк Мирон, Лєляха Михайло з дружиною, Приймак Мирослава, Смерчинська Анастасія, сен. праці Тєлєга Баб'юк, сеніор-прихильник Юрій Гєнушевський з дружиною Дєрусєю, Тамєра Дєнисєнко з чоловіком і гості: Вєргун Марія, Гєльбєрґ Христя, Рєн Лєубє, Христя Дінгєр, Дємбєвськє Гєнєя і Бєгдєн, Ендєрсєн Марта, Кєвєль Катєрє, Лєзєнськє Марія, Сєнєкєвич Христя, Сорєнє з рєдинєю, Тєлєга Стєпанєя, Фєщук Олєя і Цєгєльськєй Андєрєй.

Бєгдєнє Лєвєйськє-Кєвєльчєк дєкєувєлє всєм, сєлєм нє зворушєнє нєспєдєвєнєю. Імпрєзє вєдєувєлєє в примєщенє Українськєй Кредєтєвє Спєлкє.

Пл. сен. Лєубєв Цєгєльськє

ПОДЯКА

3 волі Всевишнього, дня 25-го вересня 1993 р., несподівано відійшов на вічну вагу уродженець села Космач на Гуцульщині наш найдорожчий ТАТО, ДІДУСЬ та ПРАДІДУСЬ

сл. п.

РОМАН СЕМЕН КУШНІРЧУК

Похоронні відправи відбулися 29-го вересня ц. р. в катедрі св. Покрови у Southfield, Mich., а тіло покійного перенесено до українського кладовища у Washington, D.C., де спочиває поруч покійної дружини Евдокиї.

Родина покійного складає щирі подяки настоятелям катедр св. Покрови, Високопреподобному о. протоієрею Миколі Нєвєрєжєвичєму за відслєдування похоронних відправ та зворушливо прощання покійного на вічну дєрєгу. Дєкуємє інж. Пєтєрєві Кєнтєстоєму за сєлє у цєх сумних вєдєрєвєх. Нашє щєрє подєкє прєятєлєм Лєонєдєвє Шєшєлю, Вєлєдємєрєві Гринькєві, Тєодєрєві Тєкарєвєчє, Гринєрєві Озєрєкєві, Вєлєдємєрєві Кушнєрєві та Мирослєвєві Приймє за вєстєу при дємовинє.

З прєвєдєним признєнням дєкуємє дєкєтєрєм похорєнєнєнє зєвєдєнєня Бєгєлє за зєрєзкє вєдєвєдєнє похорєнє. Ми нєвємєнєю вєдєчє члєнєнєм Сєстрєцтєвє при кєтєдрє св. Пєкєрєвє за прєгєтєувєнєня трєзнєи. Щєрє подєкє Упрєвє Фундєцї УВУ за вєлєлє спєлєчєттє для рєдинєи та посмєртнєу зєгєдєу в прєсє прє смєртє члєнє-фундєтєрє Фундєцї УВУ, яким бєлє покійний.

Дєкуємє нашєм прєятєлєм Микєлєй Кєлєнєй Микєлєнєкє з рєдинєю за чудєвє кєлєтє.

Осєбєлєвє подєкє всєм нашєм прєятєлєм та зєлєжєним за вєлєлє спєлєчєттє, слєвє рєзєрдє та щєдрє дєтєки на рєлєгїєнє, дєбєрєдєнє та гємєдєськє-сєлєпєлєнє цєлє.

На СЛУЖБІ БОЖІ зложєлє: Гринькє Вєлєдємєрєй Олєгє, Jurki George and Tony, Kєlєbє Бєгдєнє і Рєнє, Кєстєнєкє Дємєтрєй Лєсє, Lєnni Dominick and Rocca, Lєnni Nicholas and Lisa, Pittiglio Michael and Laura, Приймє Роман і Анастєзіє, Рєвєнєчє Юрєй, Сєлєпєлєнє Вєлєдємєрєй Сєфєлє, Sulky Harry and Mary, Wilson Gladys, Ірєнє Морєз, Нєбєжєнє Марія.

На ПОМІЧ ЖЕРТВЄ ЧОРНОБИЛЯ в Українє чєрєз ЗУАДК зложєлє:

50 дєлє. — Гєркєк Пєрєсєкєвє з рєдинєю; по 25 дєлє. — Кєргєт Стєпєн і Рємє, Кушнєрґ Івєн і Анєнє, Сєлєкє Прєслєвє і Тамєрєя, Тєкєчєк Ярємє з рєдинєю; по 20 дєлє. — Чупєрє Мєчєлє и Margaret, Дєвєлє Бєгдєнє, Chelovey William and Maria, Кєлємє Катє, Пєгєтє Микєлєкє і Стєфєнєлє, Лєвєйськє Бєгдєнє і Ірєнє, Олєбєвськє Євєнє і Мєгдєлєнєя, Озєрєкє Гринєрґєй і Катєрєлє, Приймє Мирослєвє і Ірєнє, Прєлєжєнєкє Ярємє і Стєфєнєлє, Шєшєлю Лєонєдєй і Вєлє, Сєлєкє Бєгдєнє, Тєкарєчєк Тєодєрє, Кємєлєшє Кєлєрє; по 15 дєлє. — Кєнєхє Дєрєлє, Кєссєкє Бєгдєнє і Слєвє, Лєвєкє Лєубє; по 10 дєлє. — Андєрєйшєкє Алєкєсєндєрє і Катєрєнє, Бєгдєнєвич Мєхєлєй, Кєвєль Вєлєдємєрєй і Анєнє, Кушнєрґ Вєлєдємєрєй і Ірєнє, Кушнєрґ Вєлєдємєрєй і Пєвєлєнє, Лєбєкє Євєнє, Сєкєсєлєкє Мирослєвє, Вєскєрєсє Мєрєлє, Зєрєвєчє Олєсєнєя.

На УКРАЇНСЬКУ ВІЩУ ШКОЛУ оо. ВАСИЛІЯН зложєлє: по 20 дєлє. — Гєвєкє Олєнє, Курєпєлє Рємєнє і Тамєрєя, Мєрєчєкє Олєкєсєндєрє і Ірєнє, Мєхєлєчєкє Микєлєа і Мєрєлє; по 10 дєлє. — Анєнєкє Катєрєнєя, Дєрєгємєрєчєкє Мєрєлє, Кєлємє Вєлєдємєрєй, Вєлєцєчєкє Мєрєлє.

На БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД ПАРАФІЇ СВ. ЙОСАФАТА зложєлє:

100 дєлє. — Пєтєрє і Сєнєя Кушнєрґ; 20 дєлє. — Мєрєнє і Анєнє Вєрєнєвичє.

На ЦЕРКВУ св. ЙОСАФАТА зложєлє:

10 дєлє. — Вєсєлєй і Лєдє Кєлєдєчєнє.

На БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД ДОМУ КУН у Кєвєі жєртєувєлє:

50 дєлє. — Упрєвє і члєнєкє ОЖ ОЧСУ.

На БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ в Нєу Йєркє, в пам'єтє сл. п. Р. І. Е. КУШНІРЧУКІВ, зложєлє:

100 дєлє. — Лєдє Бєкє з рєдинєю.

В пам'єтє свєлє нєвєдєжєлєвєлєжєнє рєдинєє сл. п. Євєдєкє і Рємєчєлє Кушнєрґєчєкє, ЖЕРТВЄ ЧОРНОБИЛЯ в Українє чєрєз ЗУАДК жєртєувєлє:

по 500 дєлє. — дємєчє Мєрєлє з чєлєвєком Сєбєрєнєм Злєчєвськєм, сєнє Пєтєрє з дєрєжєнєю Сєнєєю.

Нєхєлє Вєсємєгєчєнє Гєспєдє вєнєгєрєдєтє всєх вєсє щєдрємє лєсєкємє за вєшє дєбєрє сєрєцє.

У глєбєкєму смєтєку:

дємєчє — Мєрєлє з чєлєвєком СєБєРєНЄМ сєнє — ПєТєРє з дєрєжєнєю СєНЄЮ

в Українє

сєнє — Микєлєа з дєрєжєнєю Мєрєлєю вєлєчє — Гєлєнєя з чєлєвєком Мєхєлєйєм прєятєлєм — Андєрєйшєкє, Стєпєнєлє Мєрєчєкє

ТВОЯ АБЕТКА

КНИЖКА-КАРТИНКА ДЛЯ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Художник: Едуард Колесов

Редактор Л. О. Мірошніченко

Київ, видавництво дитячої літератури „Веселка“, 1990, з харківської книжкової фабрики, стор. 32. Ціна 2.00 дол.

Можна набувати у книгарні Свободи.

Мешканці стеатку Нью Джерзі зобов'язані доплатити до цни 6% продажного податку

Українське Патріархальне Товариство в ЗСА

запрошує всіх мирян до численної участі в інформативній

ДОПОВІДІ

на тему:

„СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ — ПОЛІТИКА, ЕКОНОМІКА І ДУХОВІСТЬ“

яку виголосить

ІВАН ГЕЛЬ

довголітній в'язень тюрем, концтаборів і заслання, відомий суспільно-громадський та релігійно-церковний діяч в Україні, заступник голови Львівської обласної ради і голова численних депутатських комісій, фондів та товариств.

БАФФАЛО, Н. Й.
Вівторок, 9-го листопада
7:30 веч.

Зал укр. кат. церкви
св. Микєлєя
(718) 835-3167

РОЧЕСТЕР, Н. Й.
Середа, 10-го листопада
7:00 веч.

Зал укр. кат. школи
св. Йосєфєтє
(718) 467-6543

ЮТИКА, Н. Й.
Четвер, 11-го листопада
6:30 веч.

Зал укр. кат. церкви
св. Вєлєдємєрєя
(315) 735-9819

НЮ ГЕЙВЕН, КТ.
Субота, 13-го листопада
6:30 веч.

Зал укр. кат. церкви
св. Арх. Мєхєлєя
(203) 865-0388

ГАРТФОРД, КТ.
Недєлєя, 14-го листопада
10:00 ранку

Зал укр. кат. церкви
св. Арх. Мєхєлєя
(203) 563-2717

НЮ БРІТЕН, КТ.
Недєлєя, 14-го листопада
12:00 полудня

Зал укр. кат. церкви
св. Йосєфєтє (пєрєзнєк)
(203) 225-7340

ЙОНКЕРС, Н. Й.
Понєдєлєк, 15-го листопада
7:00 веч.

Зал укр. кат. церкви
св. Арх. Мєхєлєя
(914) 963-0209

ПАССЕЙК, Н. Дж.
Вівторок, 16-го листопада
7:00 веч.

Зал укр. кат. школи
св. Микєлєя
(201) 777-0230

НЮАРК, Н. Дж.
Середа, 17-го листопада
7:00 веч.

Зал укр. кат. церкви
св. Івєнєя Хрєстєтєлєя
28 Вїдєлєнє СУА: 371-6369

ГЕМПСТЕД, Н. Й.
Четвер, 18-го листопада
7:00 веч.

Зал укр. кат. центру
св. Вєлєдємєрєя
(516) 794-5648

НЮ ЙОРК, Н. Й.
П'ятєнєцє, 19-го листопада
6:30 веч.

Зал НТШ, (212) 254-5130
63 — 4-тє вєнєю, Н. Й.
(718) 539-1843

ФІЛІАДЕЛЬФІЯ, ПА.
Недєлєя, 21-го листопада
1:00 по пол.

Укр. Оєвє. Кєлєтє. Цєнєтр
Пєрєзнєчєнє обїдє Пєрєфєрїє
св. Архєстрєтєгє Мєхєлєя
(215) 678-2613

Координатор: Крайова Управа УПЦ-ва в ЗСА.
Тел.: (203) 563-2717 або (718) 424-0754

УТОЧНЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ

До зміщеної у „Свободі“ з 20-го жовтня, ч. 199, посмертної згадки під назвою „Св. п. д-р В. Душник“ додаємо уточнену інформацію: покійний був членом американського літературно-мистецького клубу „Салмагунд“ на 5-й авеню в Нью Йорку; коли весною 1985 року Громадський комітет Нью Йорку вшанував 50-ліття журналістичної і суспільно-політичної праці д-ра Душника, до Українського Інституту Америки прибуло понад 120 представників українських і американських установ і дружин на покійного, Марія, народжена в ЗСА, українсько-го роду, була декілька каденцій підприд заступницею головного президента УН-Союзу, а тепер є почесним членом Головного Уряду УН-Союзу. — Рєд.

Ділимося сумною вісткою, що в нед

У Бриджпорті згадали

жертви голоду

В неділю, 24-го жовтня, у Бриджпорті, Конн., відправлено Св. Літургію в 60-ту річницю Великої голоду в Україні. Зараз по Службі Божій відправлено Панахиду.

У церкві стояла символічна могила з чорним хрестом і чорною лентою та написом: „В 60-ліття голо-

домору в Україні". Опісля в залі голова Відділу УККА Василь Пелешук привітав присутніх та відкрив свято. Коротку доповідь в англійській і українській мовах виголосив Ігор Гайда, відтак висвітлено фільм „Жнива смутку”.

Н.Н.

У Києві...

(Закінчення зі стор. 1)

продовжує свої старання для здобуття ролей у фільмах. Досі вона виступала у ряді популярних телевізійних програм, а в останньому часі її прийняли вже до Товариства акторів Голлівуда, що дає можливість виступати у фільмах.

Про фільм „З новим Роком, лікарю” писала вже преса України, а в газеті „Культура і Життя” поміщено довший репортаж-розмову із Т. Магар, яка пояснює тему фільму та працю над ним. Довідуємо-

ся з репортажу, що спонзором фільму є закарпатська фірма „Конвет”, а продюсером її директор Сергій Коваль. Як читаємо, Л. Демчук познайомилася з Т. Магар, коли ця привезла до ЗСА свої фільми. Тоді Т. Магар запропонувала Л. Демчук роллю у своєму новому задумі.

Прем'єра українського фільму з актуальною тематикою буде неабиякою подією у мистецькому житті Києва. На це прем'єру виїжджають Л. Демчук та її батьки із ЗСА.

Люба, як і батьки, є довголітнім членом УНС.

Чи ви знаєте, що УНСОЮЗ

уділяє своїм членам:

- Перші гіпотечні позички (мортгеджі) на купно власного дому
- На 1 до 3 родинні доми, де живе власник
- По доступних відсотках

Або, може ви думаєте перефінансувати існуючу позичку:

Щоб довідатися більше про наші гіпотечні позички просимо вас телефонувати на число:

(261) 451-2200 або
1 (800) 253-9862
(поза Н.Дж.)

ВАШ ВУЙКО СЕМ ХОЧЕ ЗАБРАТИ ЧАСТИНУ

ВАШОГО МАЙНА ПІСЛЯ ВАШОЇ СМЕРТИ

- Чи Ви забули включити вуйка Сема у Вашому тестаменті?
- Не турбуйтеся, він не втратить своєї пайки з Вашого майна!
- Вуйко Сем радо поділиться Вашим майном з Вашою родиною!
- Чи хочете знати яка частина Вашого майна підлягатиме оподаткуванню?
- Чи хочете довідатися, як попровадити справи, щоб оподаткування полагодили якнайкращим способом? Чи хотіли б Ви зберегти своє майно своїм спадкоємцям?

Відділ фінансових послуг Українського Народного Союзу пропонує безплатні послуги порадами планування майна. Послуги ці включають загальну аналіз Вашого майна, поради як використовувати „довірені фонди” і забезпечення грамоти так званого „останній хто вмирає”, забезпечення як знаряддя для нагромадження спадку, як також спеціальні адвокатські поради в справах планування майна. Всі ці послуги надаються членам безкоштовно.

Для обговорення таких потреб у плануванні майна, проситься покликати відділ фінансових послуг УНСОЮЗ. УНСОЮЗ це Ваша установа, яка працює для Вас і для української громади.

1 (201) 451-2200 (Н. Дж.), 1 (215) 821-5800 (Па.) або 1 (800) 253-9862 (окрім Нью Джерсі) або вивірте купон та перешліть його на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
Director of Insurance Operations
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

NAME: _____
DATE OF BIRTH: _____
ADDRESS: _____
PHONE: _____
BEST TIME TO CALL: _____
PRODUCT/SERVICE OF INTEREST: _____

IKTPI KOBASNIUK TRAVEL INC.
157 Second Avenue, New York, N.Y. 10003-5765
Established 1920

ВІТАЄМО "AIR UKRAINE"
THE ONLY NON-STOP AIRLINE TO KYIV
Tuesdays • Fridays • Sundays
From \$545.00
For Reservations and Information please call
254-8779 or 1-800-535-5587 Fax: (212) 254-4005

Про курси англійської мови в

Україні і не тільки...

Ніколи я не писала до преси, хоч систематично читаю часописи, що видаються в Америці.

Америка стала для мене і для таких же, як я, другою батьківщиною. Перша — це дорога квітуча Україна, куди ми завжди линемо думками, куди шлемо молитви і сердечні побажання.

Вже два роки підтримувала в Україні як вчителька англійської мови в рамках Українського Народного Союзу. Своїми спостереженнями і роздумами я хотіла б поділитися з читачами.

Отже в Україні я поїхала навчати бажаних англійської мови. Організацією курсів вже там, на місці, займалося Товариство „Просвіта”. Подбали і про помешкання, і про харчування, і про культурний відпочинок для нас.

Минулого року я вела курси у старовинному галицькому місті Рогатині, звідки славна Роксолана, жінка турецького султана Сулеймана Пишного, в цьому році — у Львівському регіональному Фізіотерапевтичному Центрі (де головним лікарем є Поліщук, а заступником О. Міщина).

Організація навчання була добра. Слухачами були лікарі різного віку, що приходили на заняття після праці. Але втомі на їх обличчях не бачила, а навпаки — очі їхні випромінювали зацікавлення і увагу. Тому я старалася подавати їм вичуваний матеріал повільно, виразно, щоб краще розуміли. Я переконалася, що живу мовою вони сприймали значно краще, ніж фонові лекції.

Дивно мені було, що мої слухачі колись вивчали англійську мову в школах, в медичних інститутах, а тепер наново сідають за книжки. Та пригадавши їхню становище ще кілька років тому, як жили за „залізною завісою” в комуністичному оточенні, чи потрібна була для них іноземна мова, як ніколи ніхто з них не міг спілкуватися з іноземцями. А тепер зовсім інша справа. Тому й потяглися люди до знань, бо хочуть українці жити по-новому, бажано знати інші мови, розмовляти з представниками різних націй.

Я хотіла б зауважити, що дуже важливо подбати про те, щоб слухачі курсів були підібрані диференційовано: групи із слабшими і групи з кращими знаннями.

Хочу відзначити, що граматику слухачі знають, але тяжко їм застосувати окремі граматичні правила на практиці. Є складні проблеми з вимовою. Досить помітний вплив комуністичного виховання на розвиток творчої думки і уяви слухачів. Наприклад, старалася подавати матеріал на цікавих крилатих висловах чи афоризмах. Їм було важко знайти підтекст чи глибше пояснення висловів: „Характер людини проявляється тоді, коли за нею ніхто не слідкує”, „Особистість розділена: одна — та, що є насправді, друга — та, що могла би бути”.

Під час розмов з лікарями ми порушували різні теми. Одного разу я торкнулася питання взаємодопомоги людей в Америці. Сказала, що є тисячі таких, які готові допомогти іншим безплатно. Довго сиділи вони думаючи, а потім сказали: „Це повністю можна віднести і до нас. Бо в даний час ми працюємо майже безплатно для людей”.

Під час проживання у славному місті Львові я переконалася, наскільки мало і поверхово ми, американські українці, знаємо життя в Україні, проблеми і сподівання людей. Зовсім по-іншому тепер я трактую життя львів'ян чи рогатинців, ніж наші туристи, що проїхали дорогами України, помилувалися чудовими видами Карпат, старовинними вулицями Львова,

Львівським оперним театром, золототервкою київською Софією, дніпровими кручами та іншими місцями, святими для серця кожного українця.

Треба прожити там певний час, подихати одним повітрям та відчувати всі злигодні своїх братів — ось тоді можна зрозуміти душу українця, колись пригнобленого Австро-Угорського монархії, битого поляками під час кривавих пацифікацій, обнадіяного мріями Січового Стрілецтва та повстанців УПА. А що вже говорити про нещасних, які зложили свої кості по холодних дорогах Сибіру!

Біля символічних могил, які виростили обабіч доріг і тягнуться березовими хрестами в українське зоряне небо, треба зронити сльозу разом з українськими матерями, пом'янувши загинувших у кривавій Другій світовій війні, на лісових партизанських стежках, на кам'янистих дорогах Афганістану. І тоді відкриється українці і покажуть свою багату душу.

Скільки прекрасних людей зустріла я в Україні. Випадково познайомилася з людиною цікавої долі — Олею з невеличкого містечка на Львівщині — Жидачеве. Ця жінка присвятила своє життя людям. Допомогає їм і зіллям, і молитвою, і людністю своєю. Сама живе надзвичайно бідно, проте турбується про інших.

Милі львів'янки Зеня і Оксана щедро дарували мені багатства своєї душі. Скільки цікавого показали і розказали про своє місто, його історію і славні традиції.

Я пізнала визначних українських мистців, театральних діячів. Одним словом, я посправжньому познайомилася з Україною і українцями. В майбутньому я думаю знову їхати в Україну працювати. Ця праця стала для мене невід'ємною.

Раджу всім, хто хоче краще пізнати Україну і українців, їхати туди не в складі туристичних груп, а пожити там серед української природи, в оточенні українців, поділитися з ними їхніми радіощі і турботи.

Лідія Дидик

OKSANA PICK UP SERVICE
Забираємо кожен пакунок з кожної хати в Америці БЕЗКОШТОВНО!
Для вибору - 1 800 965-7262

Пачки в Україні

Різдвяна знижка цін до 31 грудня 1993 р.

- \$1.00 за фунт (пачки-морем)
- 10% знижки на стандартні харчові пачки з нашого каталогу
- 10% знижки на передачу доларів

Заснована в 1989 році TRIDENT TRADE GROUP пропонує найкращий гарантований сервіс у висилці пачок в Україну. Пачки та замовлення приймаються в двох наших крамницях. На місці також можна придбати різноманітні українські товари (хустки, обруси, светри, нитки та матеріал до вишивання), та електроніку на 220v.

UKRAINIAN GIFT SHOP
11758 Mitchell St.
Detroit, MI 48212
(313) 892-6563

DNIPRO
698 Sanford Ave.
Newark, NJ 07116
(201) 373-8783

У перші сумні роковини

ського, що появився друком в Регенсбурзі у 1946 році.

Анатоль Вовк був звичайним членом Наукового Товариства ім. Шевченка у ЗСА з 1963 року та членом кореспондентного Його філологічної секції з 1981 року. З утворенням Термінологічної комісії НТШ у 1958 році А. Вовка обрано заступником голови цієї комісії. Цю функцію він виконував до своєї смерті. У 1966 році А. Вовк став одним із ініціаторів Українського Термінологічного Центру, (УТЦ), що, згідно з статутом, є автономною клітиною НТШ та УВАН. З цього року до 1978 А. Вовк був заступником голови УТЦ, а після смерті цього ж року голови, редактора В. Давиденка, — діючим головою Центру. З 1986 року був членом Робочої групи для опрацювання узагальненого правописного словника на базі „Правописного словника” Г. Голосевича з 1930 року. А далі, з 1979 року, був одним із трьох редакторів сторінок культури української мови „Мова про мову”, додатку до „Свободи”.

У 1939 році А. Вовк закінчив державну польську гімназію у Бродях і з приходом радянської влади до Галичини, на підставі конкурсового іспиту, став студентом хемічного факультету Львівського Політехнічного інституту. Вчився тут до вибуху німецько-радянської війни. Згодом продовжував студії за німецькою окупації, закінчивши їх у квітні 1944 року. Восени того ж року він виїхав на працю до Німеччини хеміком в околицях Берліну. Кінець війни застав А. Вовка на такій праці же уже в Регенсбурзі. В травні 1946 року Баварське міністерство освіти і культії визнало Його диплом Львівського Політехнічного Інституту і дало йому еквівалентний німецький ступінь „дипломного інженера”. Тоді у Мюнхені почав він постгратуаційну студію спочатку в Технічній Вищій Школі, а опісля в університеті ім. Гете у Франкфурті над Майном. Студій цих він не закінчив з уваги на вийзд до ЗСА. Приїхавши до Америки на весні 1947 року, молодий інженер працював як дослідник у хемічних лабораторіях різних фірм. В останньому часі працював у ділянці технології синтетичних барвників. За свою висококваліфіковану дослідницьку працю він одержав 13 американських патентів і 52 закордонних.

Тому що у польській гімназії в Бродях навчання української мови було незадовільним, А. Вовк вивчав її самотужки, використовуючи варшавські видання проф. Івана Огієнка. В ході цієї праці багато уваги присвячував українській технічній термінології. Працюю згодом продовжував у Німеччині, де опрацював термінологію до „Підручника шофера” інж. М. Домбров-

ського, що появився друком в Регенсбурзі у 1946 році.

Анатоль Вовк — автор двох надрукованих словників, а саме: „Вибірковий англійсько-український словник з природознавства, техніки і сучасного побуту”. Нью Йорк, в-во УТЦА. Частина I (А-М), 1982; частина II (N-Z); в зошиті, 1982—1990; „Англійсько-український словник назв кольорів і кольорознавства”, Нью Йорк, в-во НТШ, 1986. Його третій словник п. з. „Словник-порадник для деурисифікації і збагачення української мови” друкується частинами в журналі „Рідна школа”, Нью Йорк від 1988.

Анатоль Вовк — автор понад 150 статей (наукових, популярно-наукових, публіцистичних) та рецензій з ділянки термінології, номенклатури, культури мови та лексикографії. До речі, лексикографія була полем його особливого зацікавлення.

Праці Анатолія Вовка знайшли широке зацікавлення в Україні. Так, уже в листопаді 1991 року голова новоствореної Термінологічної комісії Академії Наук України, Дмитро Гродзинський, писав А. Вовкові: „У мене є перший том Вашого „Вибіркового Англійсько-українського словника з природознавства, техніки і сучасного побуту”. Ви провели дуже велику шляхетну роботу. Чи видруковано вже другий том?.. Я переконаний в тому, що нам варто було б з'їздати свої зусилля в опрацюванні термінологічного словника...” Радів покійник також і враженнями Лідії Деркач, доцента Катедри англійської філології Дніпропетровського університету, мовляв, вона „просто закохана в усе, що

там в Америці робить Анатоль Вовк”. Минулого року Анатоль Вовк був запрошений на Першу міжнародну конференцію з української науково-технічної термінології, що відбулася 22—25 вересня у Львові. Член Особисті трудності він туди не поїхав. Доповідь Його на тему „Термінологічна праця української діаспори в 1950—1990 роках” прочитав Його колега проф. Андрій Зелінський. На конференції була також доповідь про два словники А. Вовка, що її прочитав проф. Віктор Муромцев.

У своїй праці А. Вовк був справглий до точності й правдивості. Його праці відзначаються вдумливістю та глибиною, у них помітно підкреслена принципність, яка у нього була не тільки проявом характеру і волі, але насамперед виявом його внутрішнього переконання та його усталених поглядів на те чи інше питання.

Про свою наукову діяльність А. Вовк незадовго перед своєю смертю писав до автора цього некрологу так: „Своїм новаторством в лексикографії та смисливим і творчим держанням в термінології я не придбав собі багато приятелів, бо я мав відвагу стояти за постійні і невтомні новаторські рушення, які не всі люди розуміють однаково. Тому до своїх і людських хиб ставився зі розумінням, а з толеранцією”.

Найкращим пошануванням творчого зусилля і світлої пам'яті Анатолія Вовка було б, вважало, присвоєння темпів видання в Україні його „Англійсько-українського словника вибраної лексики” Львівським НТШ у співпраці з Американським НТШ у Нью-Йорку. Це видання було б добрим показником досягнень діаспори в ділянці української наукової термінології та поставило б Анатолія Вовка поруч з відомими українськими термінологами, як Федір Калинович, Олена Курило, Іван Шелудько та інші.

Володимир Жила

PAKA COMPANY
26 First Avenue
Tel: (212) 473-3550
СВЕТРИ, ВОЯНИХ ХУСТИ, вишивані жіночі блузочки, виш. обруси, подушки, і т. п., кераміка, різьба в дереві — ДЕШЕВО.

ПРАЦЯ

ПОШУКУЄМО ЖІНКУ
до опіки дитини і легкої домашньої праці, мешкання, харчування та заплата
Тел.: (212) 683-2030, до праці
Тел.: (201) 861-5767
по 7-й год. веч.

ПОШУКУЮ ЖІНКУ
до домашньої праці.
(215) 377-5824

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BROOKLYN, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
ЛУІС НАЙГРО — директор Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ШИРА і ЧЕСНА. Our Services Are Available Anywhere in New Jersey. Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бамид Брукліні і перенесенням тіл у Останки з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue (corner Stanley Terr.)
JERSEY CITY, N.J. 07305
(908) 964-4222
(201) 378-5555

ГАМАЛІЯ
ПОДРОЖНЄ БЮРО
Mailing Address: 43 St. Mark's Place, Suite 6E, New York, N.Y. 10003

РІЗДВО В УКРАЇНІ
з 2-го до 11-го січня
КИЇВ/ЛЬВІВ/ЖОВБА
\$1099-10 ДНІВ

АВІАЛІНІЯ УКРАЇНИ
Нью Йорк/Київ/Нью Йорк
\$565.
Відліт: вівторок/п'ятниця/неділя
Подати кошти вказують всі податки

ВЕЛИКДЕНЬ В УКРАЇНІ
з 22-го квітня до 3-го травня
КИЇВ/ЛЬВІВ/ЖОВБА
\$1179-12 ДНІВ

ДЛЯ РЕЗЕРВАЦІЇ ТА ІНФОРМАЦІЇ ПРОСИМО ТЕЛЕФОНУВАТИ (212) 473-0839 АБО 1 800 НАМАЛІА

27 LB FOOD PARCEL TO UKRAINE

HAM	850 g	\$25.50
MACARONI	1/2 KIL	Free delivery in I. Frankvsk, Lviv, Ternopil. Call for other areas. Order by mailing your address and that of your relatives along with check/Money Order to: UKRAINE MARKETING CO. PO Box 0553 YORKTOWN HTS, NY 10698-0553 Tel: (914) 962-6843
FLOUR	5 "	
RICE	2 "	
SUGAR	2 "	
OIL	1/2 "	
MARGARINE	1/2 "	
COFFEE	250 g	
CHOCOLATE	100 g	
BAKING POWDER	100 g	
TEA	100 g	

ЧАРІВНІ КАЗКИ
Випуск 1
Київ, видавництво СП „Свобода”, 1993, з друкарні Поліграфіка, стор. 196. Альбомний формат, кольорові ілюстрації, тверда обкла, ціна 15.00 дол.
Упорядник Г. О. Андрієвська
Художник П. А. Крисаченко
Можна набувати у книгарні Свободи.
Мешканці міста Нью Джерсі зобов'язані доплатити до ціни 6% податкового податку.